

I Backspegeln

Slöjdcirkus - ett härligt äventyr som fortsätter !

Majsolen sken i kapp med alla glada och nyfikna skolbarn som tågade in i cirkustältets slöjdverkstäder under pinndans och sång. Verkstäderna var fyllda av härliga material och redskap i kistor och lårar. Här gavs barnen tid att släppa loss fantasin och skaparlusten tillsammans med skådespelare och slöjdare.

Slöjd från morgon till kväll

Mer än 700 barn kunde delta i Slöjdcirkus föreställningar tack vare vårt samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan, Sörmlands Musik&Teater och Länstrafiken. Från följande sex kommuner reste skolbarn till Slöjdcirkus: Eskilstuna 191 barn, Nyköping 195, Strängnäs 150, Oxelösund 40, Flen 70, Gnesta 80

På kvällar och helger fylldes tältet av slöjdande barnfamiljer och vuxna. Dessutom erbjöd vi pedagogiska pro-

gram för lärare och skolpersonal. Totalt deltog 65 pedagoger i fortbildningsdagarna och slöjdcirkus olika teman lever nu vidare och utvecklas i många skolor.

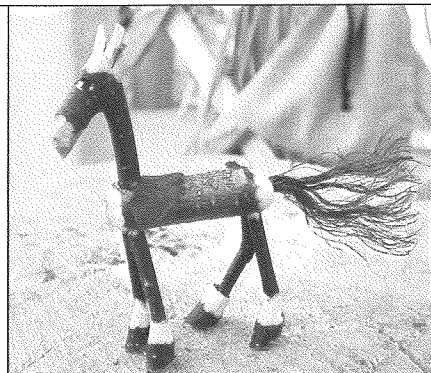
Slöjdcirkus - ett bestående avtryck

Sammantaget har projektet lett till nytänkande och en bred kompetensutveckling för landets slöjdhandledare och hemslöjdskonsulenter som deltagit i fortbildningar och cirkusarbete. Den kreativa slöjdprocessen har varit central vilket inbjöd till att hårda och mjuka tekniker och material på ett självklart sätt flätats samman. Barnen har getts tid att möta sej själva i slöjdandet. De har själva kunnat styra processen i dialog med slöjdpedagogen.

Slöjdklubben - nästa steg

Nu spinner vi vidare på dessa erfarenheter. Slöjdklubben är fortsättningen på Slöjdcirkus. Den drivs av vårt Riksförbund, SHR. Lokalt drivs Slöjdklubbarna av läns hemslöjdskonsulenter i samarbete med hemslöjdsföreningarna och SV, Studieförbundet Vuxenskolan.

I Sörmland startar vi under 2006 en pilotklubb i samarbete med Floda hembygdsförening och SV. Med hjälp av pilotklubbens erfarenheter planerar vi för fler lokala Slöjdklubbar med start 2007. Läs mer om Slöjdklubben på www.slöjdklubben.se

Trähäst. Foto Hanna Arnesson

Ögonblicksbilder från Slöjdcirkus. Foto Christina Hjalmarsson

Feststång. Foto Hanna Arnesson

BILDEN AV DET SÖRMLÄNDSKA

Spår av ett grannt täcke

Om du älskar att brodera kanske det här fotot kan tjäna som inspiration. Bilden finns i föreningens bildarkiv och föreställer ett broderat ylletäcke från Julita socken. Det beskrivs som natursvart med broderier utförda i stjälk-söm, kedjesöm, flätsöm och plattsöm. Det rika broderiet tyder på att täcket gjorts för ett speciellt tillfälle, kanske till ett bröllop.

1842 ägdes täcket av en kvinna i Julita men hamnade så småningom på

Julita museum. Efter lång exponering i museets basutställning har vävnaden på grund av svåra skadeangrepp tyvärr kasserats. Det enda som finns kvar är detta svartvita foto

Ett udda täcke?

Är det här granna täcket bara en udda företeelse? Eller gömmer sej fler broderade täcken från Sörmland i något fotoalbum, på någon hembygdsgård eller kanske i ditt eget minne? Vi hoppas finna ytterligare pusselbitar som kan sätta in det här täcket i ett större

sammanhang. Kan du bidra med en pusselbit så tveka inte att kontakta oss på 070-626 15 14 eller lillemor.boman@hemslojd.org.

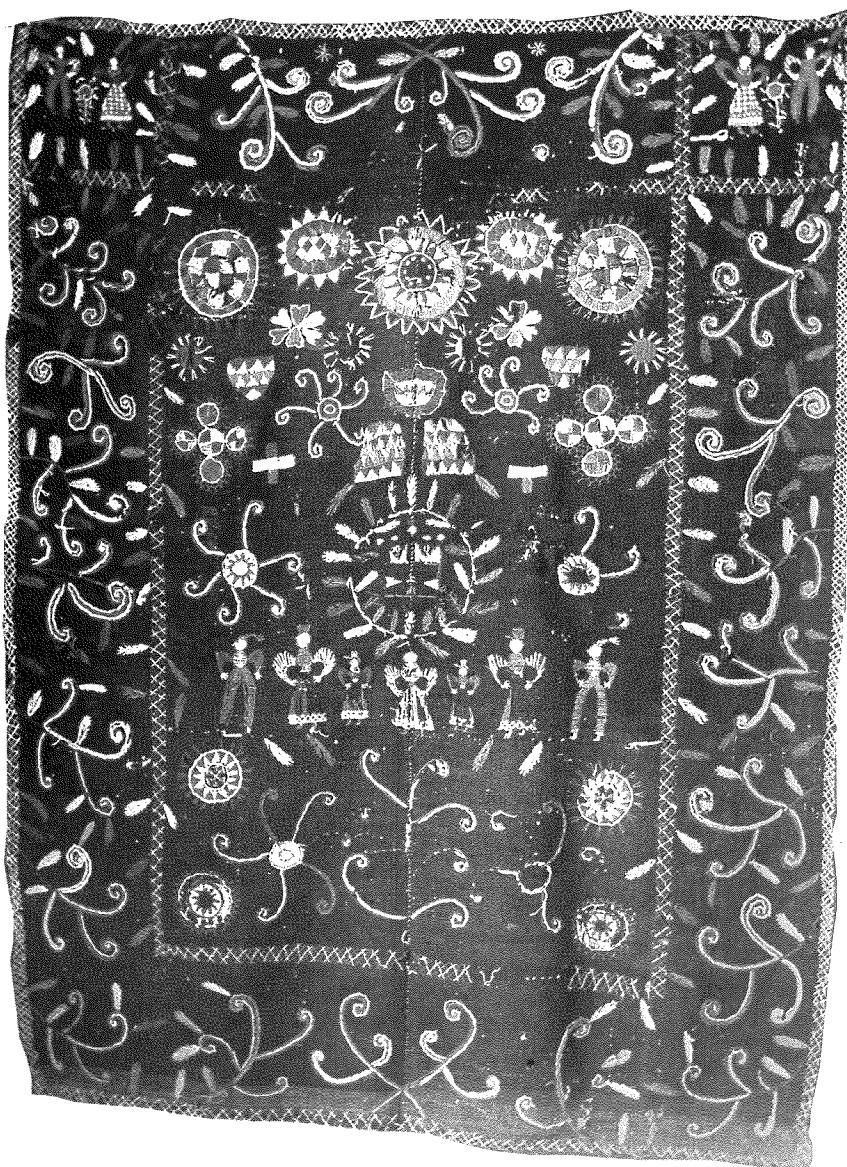
Textilarkivet 1924-1930

Hemslöjdsföreningen bildades 1924. Huvudsyftet med verksamheten var att ge inkomster för kvinnor på landsbygden. Ett medel var att finna äldre, genuint sörmländska mönsterförebilder. Textila inventeringar gjordes, väverskor sattes i arbete och ett försäljningsmagasin öppnades i Nyköping under ledning av vävläraren Alma Andersson. Hon var verksam 1924-1930 och genomförde inventeringar vid stora utställningar av gammal och ny slöjd på olika platser i länet. Utställningarna annonserades i länets tidningar och insamling av slöjdföremål skedde med hjälp av föreningens sockenombud. Ett arkiv byggdes upp som idag omfattar tygprover, skisser och en fotosamling. Fotosamlingen består i huvudsak av bilder tagna av Lilli Zickerman under åren 1923-1926.

Åtta förlorade år

Redan 1916 gör Lilli Zickerman och Svensk Hemslöjd en framställan till Hushållningssällskapet om samfinansiering av forskningsresor i länet. Syftet var att fotografera och dokumentera länets ortstypiska husslöjd för att finna goda förebilder som stöd för länets väverskor. Skrivelsen remitteras till landstinget som ansvarar för länets skolslöjds- och hemslöjdsfrågor. Landstingsmötets protokoll vrider och vänder på frågan och lämnar sluligen Svensk Hemslöjds begäran utan åtgärd.

Effekten blev att tidens tand kunde gnaga vidare ända till 1924 innan länets äldre textilier lyftes fram i ljuset.

*Ylletäcke från Julita
med broderier i grönt, rött och gult.*

Om Lilli Zickermans kameraöga kunnat registrera sörmländska textilier redan 1916 hade troligen fler intressanta ryor och yllevopor kunnat dokumenteras.

Utställningar som inventeringsmetod

Bilden av det sörmländska frammades genom urval gjorda av sockenombuden, genom Alma Anderssons formuleringar i tidningsuppropen och genom utställningarna i sig, som arenor där endast det bästa kunde visas. Det som var gammalt och nött sållades troligen bort av självkritiska ägare, kanske också på inrådan av sockenombuden.

Urvalet

Randiga bolstervar, väst- och klänningstyger, huvuddukar och linnedukar bearbetades och sattes i nyproduktion efter omvandling till moderna inredningstextilier enligt dåtidens smak.

"Bilderna av det sörmländska" är namnet på en forskningsstudie som läns-hemslöjdskonsulent Lille-Mor Boman genomfört med bidrag från Nämnden för hemslöjdsfrågor. Studien handlar om hur hemslöjdsföreningens arkiv byggdes upp. Lösa pusselbitar i form av vävprover, vävsedlar, foton, namn på väverskor och äga-

re av gammal slöjd har gått att sammanfoga till en fragmentarisk bild av det sörmländska textilarvet så som det formulerades med hjälp av sockenombuden under ledning av föreståndarinnan Alma Anderson, understödd av Lilli Zickerman.

Läs mer på www.hemslöjd.org/sormland.

Utställning i Strängnäs tingshus 1925.
Textilier från nordöstra Sörmland

Välkommen som medlem

Som medlem får du Handlaget direkt i brevlådan. Du kan delta i våra kurser till rabatterat pris och gratis i ett slöjdcafé under 2006, dessutom förmånsprenumerera på tidskriften Hemslöjden.

Besök även vår hemsida –

www.hemslöjd.org/sormland

Enskild medlem 175:-

tillkommande familjemedlem 100:-

ungdom (13-25 år) 100:-

Postgiro 175059-5,

Hemslöjdsföreningen Sörmland.

Ange namn/adress/tel/medlem 2006

Stipendiat berättar

I början på juli var jag på smideskurs på Sätergläntan. Temat för kursen var gångjärn och beslag för torp och gårdar. Eftersom en av deltagarna var en konstnär från Californien så var undervisningen delvis på engelska, men det gick bra det också.

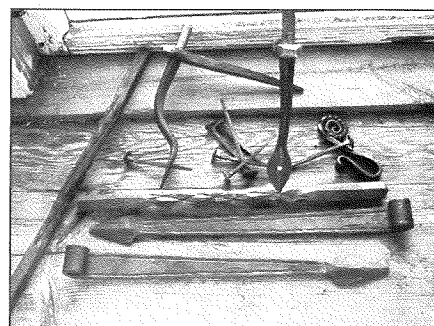
Det mesta på Sätergläntan, som lokaler, utrustning, människor och mat var mycket bra trevligt och gott. Det är bara sängen jag tycker att dom skall byta ut, för jag fick ont i ryggen.

Smidet gick bra och jag lärde mig en hel del nya saker. Som sagt, gångjärn, beslag, handtag, spik, haspar osv. blev resultatet av allt bankande. Det är väldigt stimulerande och kul att arbeta och skapa med händerna tycker jag. Tredje dagen för vi på studiebesök till en hembyggds museum för att få inspiration och uppslag på vad man kan smida.

Efter 5 intensiva dagar då man glömde både tid och rum var det slut,

men jag återkommer gärna till någon kurs här.

Text och foto Åke Boethius

SVERIGE

PORTO BETALT

KALENDARIUM

Våren 2006

Utställningar

Dansande händer - kunskap i trä

26/2 -23/4 på Multeum i

Strängnäs

Utställningen bygger på tre vandringsutställningar om materialet trä och om bevarandet av handens kunskap.

I samband med utställningen kommer programverksamhet på temat att anordnas.

Mer information i Handlaget nr 1 - 2006.

Kurser

Mjuk slöjd:

Brickvävning, 16 lektioner

Lärare Sonja Berlin

Plats: Eskilstuna.

Nålbindning, 16 lektioner

Lärare: Kerstin Karlén

Plats: Eskilstuna.

Pärlbroderi på stramalj, 16 lektioner

Lärare: Lisa Mossberg

Plats: Katrineholm.

Krona och krans, 16 lektioner

Lärare: Lisa Mossberg

Plats: Julita gård.

Fritt broderi

Lärare: Lena Lingren

Plats: Ökna.

Knyta ryor på vävd botten, 16 lektioner

Lärare: Lisa Mossberg

Plats: Katrineholm.

Hård slöjd

Trådslöjd - Luffarslöjd

Vi tillverkar skålar, ljusstakar, hängare och smycken som vi dekorerar.

Tid: 18 februari, 8 lektioner

Lärare: Ebba Tannlund

Plats: Åsa folkhögskola

Pris: 600:-, medlem 500:-, ungdom 300:-

I priset ingår material, lunch och fika

Anmälan - senast 31 januari

Samarrangemang med Åsa folkhögskola.

Brukssmide

Kursen behandlar olika smidestekniker genom tillverkning av lämpliga bruksföremål.

Tid: 4-5 och 18-19 mars, 38 lektioner

Lärare: Jussi Hynynen

Plats: Faktoriet, Eskilstuna

Pris: 1700:-, medlem 1500:-, ungdom 800:-

Material- och bränslekostnad 400 kronor

Anmälan - senast 15 februari

Samarrangemang med SHRs länsanknutna kursverksamhet och Faktoriet.

Tälja med kniv och yxa

Vi tillverkar olika bruksföremål, t ex skeddar, burkar, hängare, i färskt och torrt trä.

Tid: 18-19 mars, 16 lektioner

Lärare: Per Helldorff, slöjdare

Plats: Strängnäs

Pris: 1000:-, medlem 800:-, ungdom 500:-

Anmälan senast 28 februari

Samarrangemang med Multeum.

Täljda fåglar

Kursen ger grundläggande kunskap om olika täljtekniker genom tillverkning av fåglar.

Tid: 1-2 april, 16 lektioner

Lärare Nicke Helldorff, fågelslöjdare

Plats: Näshulta

Pris: 950:-, medlem 750:-, ungdom 500:-

Anmälan - senast 10 mars.

Brukssmide

Kursen behandlar olika smidestekniker

genom tillverkning av lämpl bruksföremål

Tid: 6-7 och 20-21 maj, 38 lektioner

Lärare: Jussi Hynynen

Plats: Faktoriet, Eskilstuna

Pris: 1700:-, medlem 1500:-, ungdom 800:-

Material- och bränslekostnad 400 kronor

Anmälan - senast 15 april

Samarrangemang med SHRs länsanknutna

kursverksamhet och Faktoriet.

Trädgårdsslöjd

Vi tillverkar trädgårdshägn, växtstöd och kompostkorgar i salix och annan sly.

Tid: 20 maj, 8 lektioner

Lärare: Mikael Rydholm

Plats: Nynäs slott, Tystberga

Pris: 500:- medlem 400:- ungdom 300:-

Anmälan - senast 28 april

Samarrangemang med Landstinget Sörmland och trädgårdsbutiken på Nynäs.

Anmälan/info

Kurser mjuk slöjd

0155-26 11 35, 070-626 15 14

e-post: lillemor.boman@hemslojd.org

Kurser hård slöjd

0155-26 15 07, 070-946 15 26

helena.berg@hemslojd.org

Kursarrangör

Hemslojdsföreningen Sörmland.

Kurser om 38 lektioner genomförs i samarbete med SHRs länsanknutna kursverksamhet

Anmälan är bindande

Kurserna anordnas om tillräckligt många anmälare sig. Kostnader för material tillkommer.

Ungdomspriserna gäller för ungdomar t.o.m. 25 år

Logi

Vid slöjdverkstaden på Ökna finns övernattningsmöjligheter. Bokning görs i samband med kursanmälan

Aktuell information hittar du även på vår hemsida www.hemslojd.org/sormland

Hemslojdsföreningen Sörmland
Box 571, 611 10 Nyköping
www.hemslojd.org/sormland

Länshemslojdskonsulent, textil
Lille-Mor Boman
TEL 0155-26 11 35 MOBIL 070-626 15 14
lillemor.boman@hemslojd.org

Länshemslojdskonsulent, hårdslöjd
Helena Åberg
TEL 0155-26 15 07 MOBIL 0709-46 15 26
helena.berg@hemslojd.org